

ΜΕΛΕΤΗ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ & ΓΡΑΦΕΙΩΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ



© ΕΘΑΑΕ, 2020



Το παρόν έργο αδειοδοτείται υπό τους όρους της άδειας Creative Commons Αναφορά Δημιουργού – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγα Έργα 4.0.

Για να δείτε αντίγραφο της άδειας αυτής επισκεφτείτε τον ιστότοπο <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αριστείδου 1 & Ευριπίδου 2 - 105 59 Αθήνα

1ος - 4ος όροφος

T: +30 210 9220944 – W: www.ethaae.gr – E: secretariat@ethaae.gr

Συντελεστές

Συγγραφική Ομάδα

Δρ Χριστίνα Μπέστα, Γενική Διευθύντρια

Δρ Λουκάς Ν. Αννινος, Εξωτερικός Συνεργάτης

Ομάδα Γλωσσικής και Τεχνικής επιμέλειας

Γεωργία Κωστοπούλου, ΜΑ, Προϊσταμένη Τμήματος Γραμματειακής Υποστήριξης και Επικοινωνίας

Δρ Νικόλαος Γεωργιάδης, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Πληροφοριακών Συστημάτων και Τεκμηρίωσης

Προτεινόμενος τρόπος αναφοράς:

Μπέστα, Χ., & Άννινος, Λ.Ν. (2020), Διερεύνηση υφιστάμενης κατάστασης Γραφείων Διασύνδεσης και Γραφείων Πρακτικής Άσκησης, Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης, Αθήνα.

Η μελέτη είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: www.ethaae.gr

Διερεύνηση υφιστάμενης κατάστασης Γραφείων Διασύνδεσης & Γραφείων Πρακτικής Άσκησης

1.Εισαγωγή:

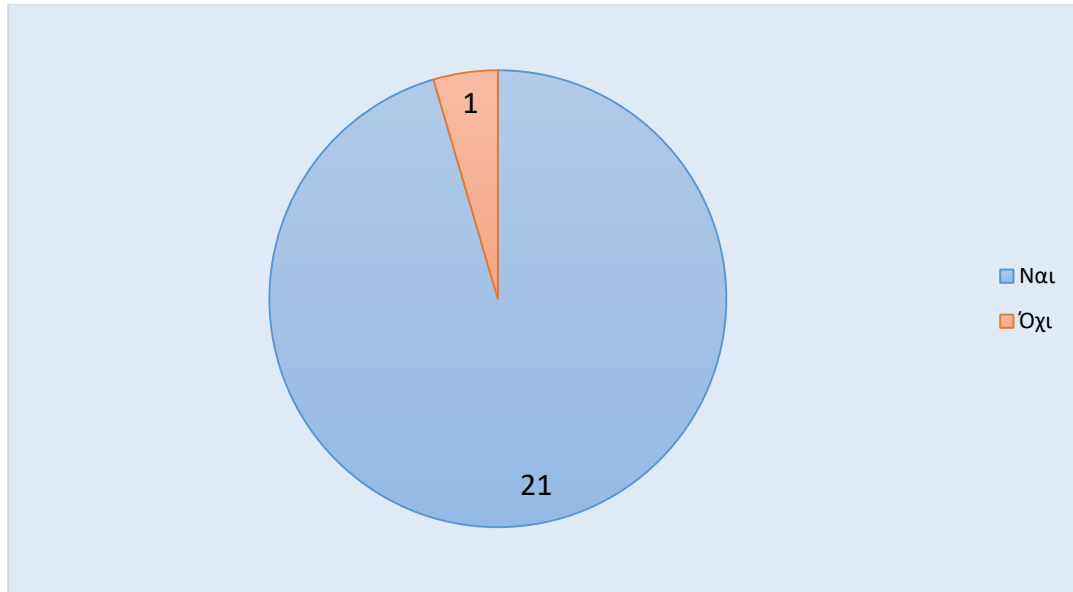
Η ΕΘΑΑΕ, στο πλαίσιο των διευρυμένων αρμοδιοτήτων της όπως αυτό προσδιορίζεται από τον νόμο 4653/2020, διενήργησε τον Φεβρουάριο του 2020 έρευνα στα ΑΕΙ της χώρας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, προκειμένου να αποτυπωθεί η υφιστάμενη κατάσταση των Γραφείων Διασύνδεσης και των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης. Ειδικότερα, κατεγράφησαν στοιχεία που σχετίζονται με το πλήθος των γραφείων σε λειτουργία, την ύπαρξη σχετικού εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου, την ένταξη των γραφείων στη διοικητική διάρθρωση των ιδρυμάτων, τις δραστηριότητές τους, την ύπαρξη και λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων τα οποία τις υποστηρίζουν. Επιπλέον, προσδιορίστηκε το πλήθος και ο τύπος απασχόλησης του προσωπικού, οι πηγές, το ετήσιο ύψος και το επιθυμητό ποσό της χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ για την περίοδο 2021-2027. Επιπρόσθετα συγκεντρώθηκαν μελέτες αποφοίτων, οι οποίες διενεργήθηκαν από τα Γραφεία Διασύνδεσης κατά το παρελθόν. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω, ενώ συμπληρώνονται και συγκρίνονται με δεδομένα και δείκτες ποιότητας από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Εθνικό Σύστημα Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ).

2.Μεθοδολογία:

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο σύνολο των Γραφείων Διασύνδεσης και των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης των ιδρυμάτων της χώρας με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου (google forms). Τα ερωτηματολόγια δομήθηκαν σε 4 διακριτές ενότητες: α) Ταυτότητα Γραφείου, β) Χρηματοδότηση και Δραστηριότητες, γ) Πληροφοριακό Σύστημα και δ) Συμπληρωματικά Στοιχεία. Τα Γραφεία Διασύνδεσης/Πρακτικής Άσκησης που δεν ανταποκρίθηκαν άμεσα έλαβαν μηνύματα υπενθύμισης. Το τελικό ποσοστό ανταπόκρισης ήταν 88% (22/25) για τα Γραφεία Διασύνδεσης και 96% (24/25) για τα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης. Οι απαντήσεις που συγκεντρώθηκαν, αναλύθηκαν και παρουσιάζονται παρακάτω. Επιπλέον σημαντική πηγή για την απεικόνιση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, τόσο των Γραφείων Διασύνδεσης όσο και των δράσεων Πρακτικής Άσκησης αποτέλεσαν τα δεδομένα και οι σχετικοί δείκτες του ΟΠΕΣΠ για την τριετία 2015-2018. Οι απαντήσεις που συγκεντρώθηκαν, αναλύθηκαν και παρουσιάζονται παρακάτω.

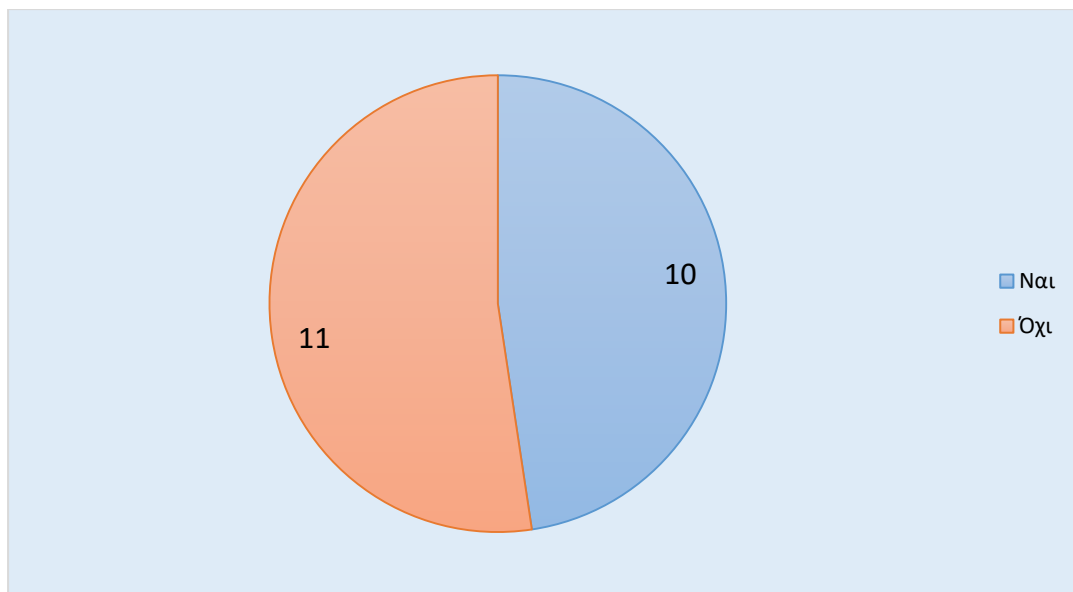
3.Παρουσίαση Αποτελεσμάτων: Γραφεία Διασύνδεσης

Από τα 22 ιδρύματα που απέστειλαν τις απαντήσεις τους, τα 21 από αυτά δήλωσαν ότι διαθέτουν Γραφείο Διασύνδεσης σε λειτουργία ενώ μόνο 1 ίδρυμα σημείωσε πως δεν διαθέτει σχετικό γραφείο (Πανεπιστήμιο Αιγαίου). Σχετικό είναι το Γράφημα 1 που ακολουθεί:



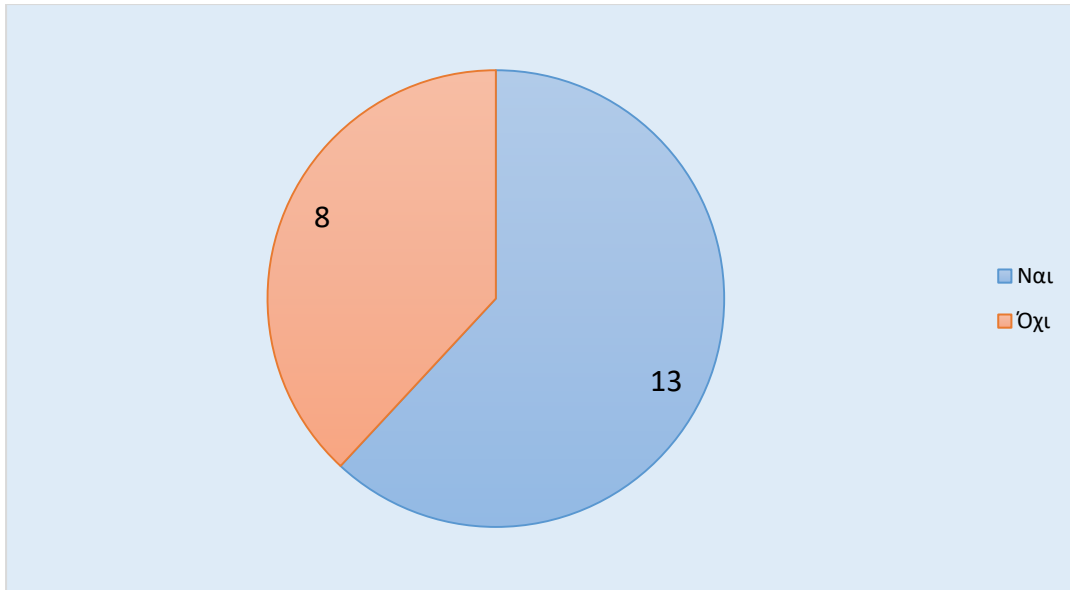
Γράφημα 1: Υφιστάμενα Γραφεία Διασύνδεσης σε λειτουργία

Σε ποσοστό 48% (δηλαδή σε 10 ιδρύματα) υπάρχει εσωτερικό κανονιστικό πλαίσιο το οποίο ρυθμίζει τη λειτουργία του Γραφείου Διασύνδεσης του Ιδρύματος (Γράφημα 2).



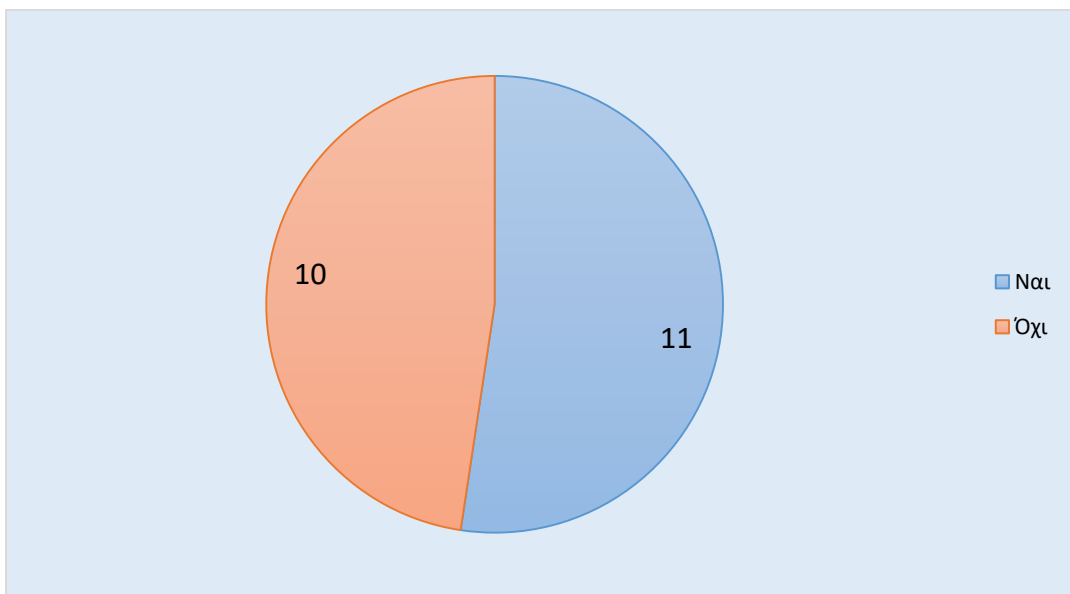
Γράφημα 2: Λειτουργία εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου των Γραφείων Διασύνδεσης

Τα Γραφεία Διασύνδεσης συμπεριλαμβάνονται στη διοικητική διάρθρωση των ΑΕΙ σε ποσοστό 62% (13 ιδρύματα στα 21), όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 3.



Γράφημα 3: Ένταξη Γραφείων Διασύνδεσης στη διοικητική διάρθρωση των ΑΕΙ

Στην ερώτηση για το αν υπάρχει στα Γραφεία Διασύνδεσης πληροφοριακό σύστημα σε λειτουργία, υπήρξε θετική απάντηση από 11 ιδρύματα (52,4%) όπως απεικονίζεται στο ακόλουθο γράφημα 4:

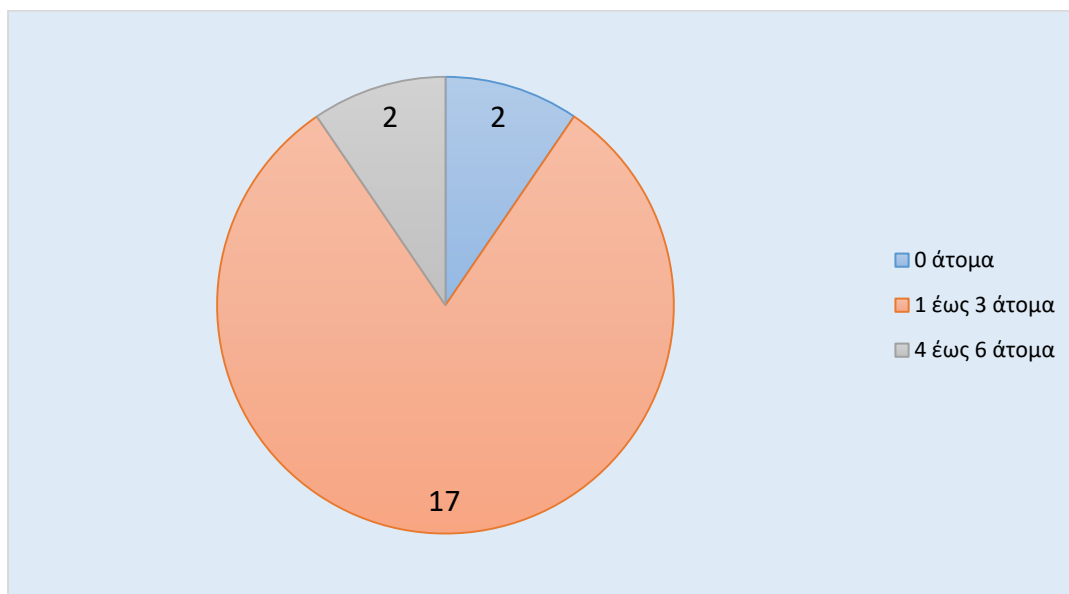


Γράφημα 4: Λειτουργία πληροφοριακού συστήματος Γραφείων Διασύνδεσης

Από τις απαντήσεις των Γραφείων Διασύνδεσης προκύπτει πως μέσω του πληροφοριακού συστήματος υποστηρίζονται φοιτητές, απόφοιτοι και εταιρείες/οργανισμοί. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές μπορούν να δημιουργούν προφίλ, να εκδηλώνουν ενδιαφέρον για θέσεις εργασίας, να ενημερώνονται για εκδηλώσεις, προκηρύξεις μεταπτυχιακών προγραμμάτων, υποτροφίες, σεμινάρια και άλλες δράσεις των γραφείων, να δηλώνουν συμμετοχή σε εκδηλώσεις και να κάνουν αίτηση για πρακτική άσκηση. Αντίστοιχες δυνατότητες παρέχονται και στους αποφοίτους, οι οποίοι μπορούν να αναρτούν τα βιογραφικά τους σημειώματα προς εύρεση απασχόλησης. Ορισμένα γραφεία διασύνδεσης δήλωσαν πως το πληροφοριακό τους σύστημα περιλαμβάνει βάση συνεργαζόμενων

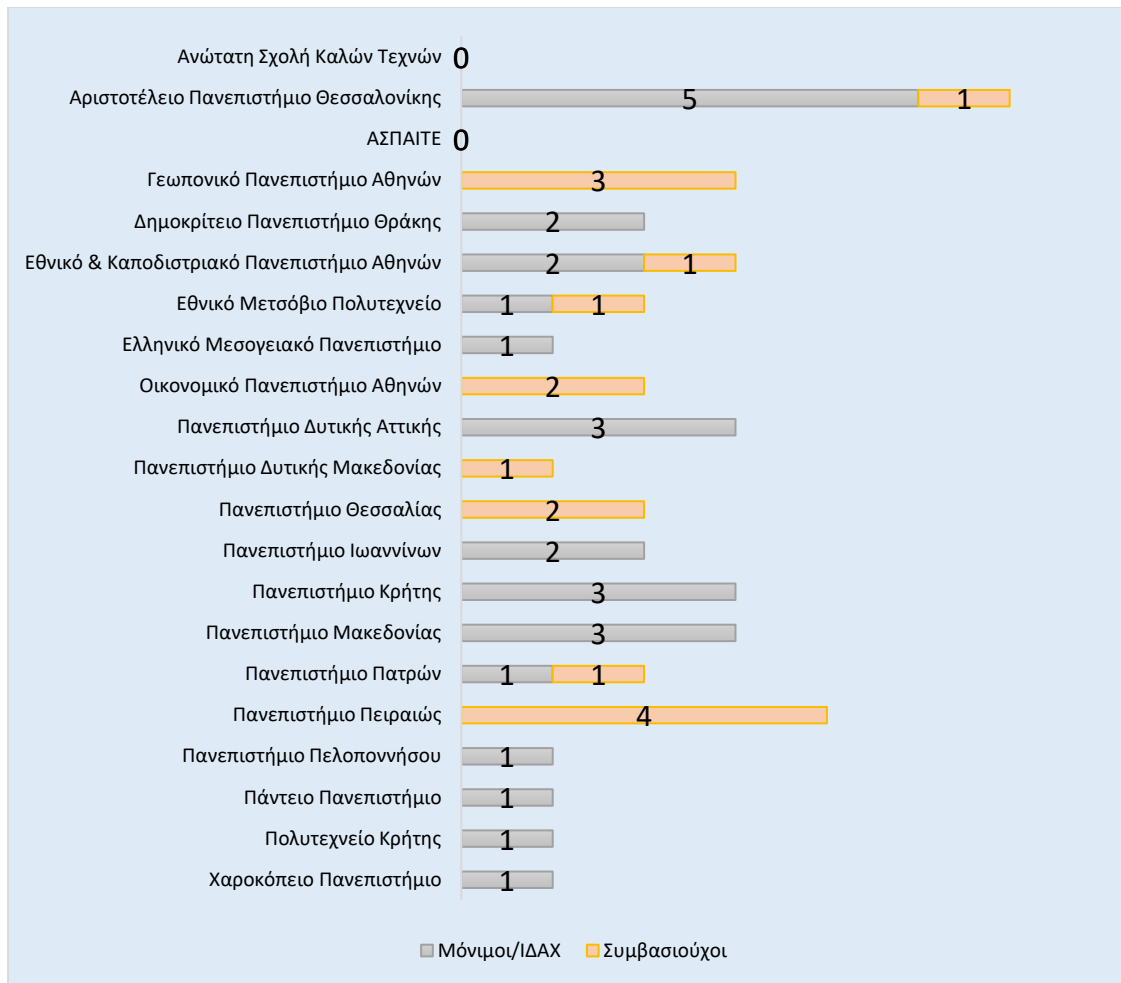
επιχειρήσεων/οργανισμών που μπορούν να αναρτούν θέσεις εργασίας, να εκδηλώνουν ενδιαφέρον για εύρεση προσωπικού και να ενημερώνουν για δράσεις/πρωτοβουλίες τους. Η λειτουργία πληροφοριακού συστήματος επιτρέπει ακόμη στα γραφεία να εξάγουν στατιστικά στοιχεία (π.χ. ενδιαφέρον για εκδηλώσεις, θέσεις εργασίας) και δεδομένα για την παρακολούθηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ως προς τη στελέχωση των Γραφείων Διασύνδεσης από την έρευνα προέκυψε πως το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (81%), δηλαδή 17 γραφεία, απασχολούν από 1 ως 3 άτομα, ενώ ποσοστό 9,5% (2) απασχολεί προσωπικό από 4 ως 6 άτομα. Αντίστοιχα, μόνο σε 2 περιπτώσεις δηλώθηκε πλήρης έλλειψη στελέχωσης (0 άτομα).



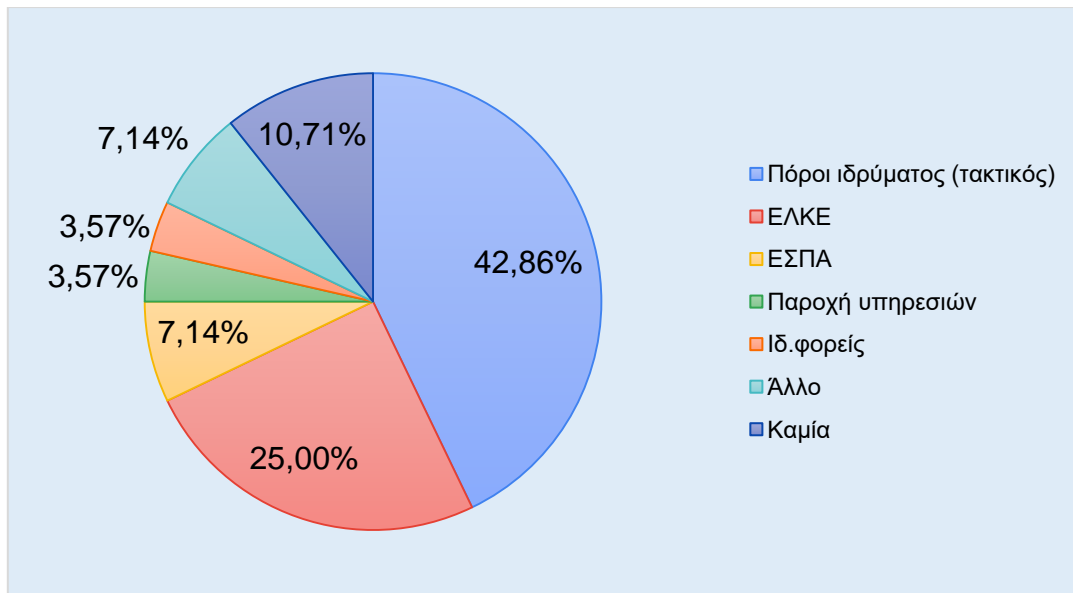
Γράφημα 5: Στελέχωση των Γραφείων Διασύνδεσης των ΑΕΙ

Το ακόλουθο γράφημα (Γράφημα 6) συμπληρώνει την εικόνα της στελέχωσης των Γραφείων Διασύνδεσης αφού παρουσιάζει ανά ίδρυμα το πλήθος και την μορφή απασχόλησης του προσωπικού. Συνολικά, στα 21 Γραφεία Διασύνδεσης απασχολούνται 43 άτομα. Από αυτά, τα 27 άτομα εργάζονται ως μόνιμοι/ΙΔΑΧ (63%) και τα υπόλοιπα 16 άτομα ως συμβασιούχοι (37%).



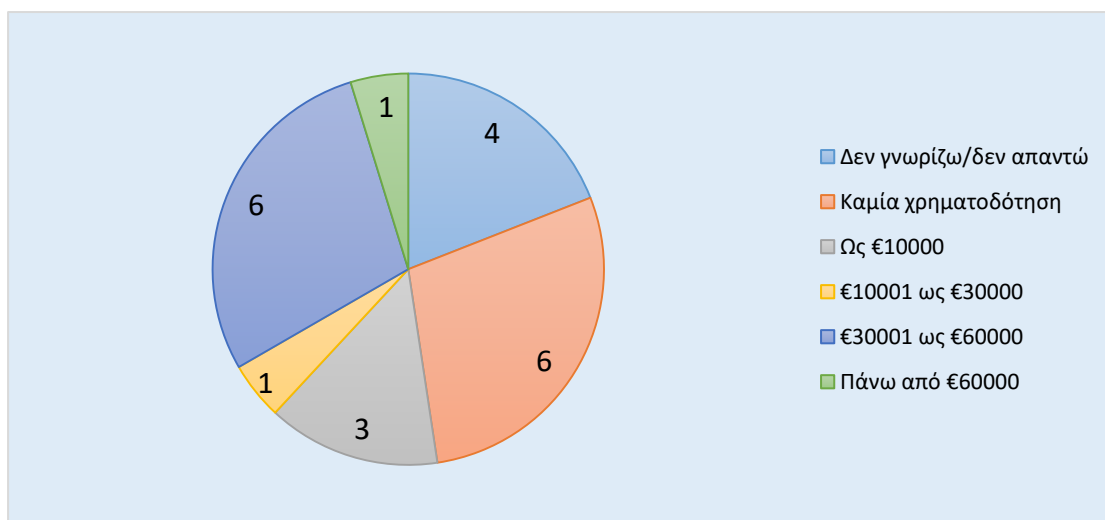
Γράφημα 6: Πλήθος και μορφή απασχόλησης προσωπικού Γραφείων Διασύνδεσης

Η χρηματοδότηση των Γραφείων Διασύνδεσης επιτυγχάνεται από έναν συνδυασμό πηγών. Οι δύο κυριότερες πηγές είναι οι πόροι του ιδρύματος (43%) και ο ΕΛΚΕ (25%). Μικρότερο μερίδιο στη χρηματοδότηση (συνολικά 14%) το οποίο κατανέμεται σε ίσα ποσοστά (7%) έχουν το ΕΣΠΑ και άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα. Ποσοστό 7% το οποίο επίσης κατανέμεται σε ίσα ποσοστά (3,5%) καλύπτεται από ιδιωτικούς φορείς και παροχή ίδιων υπηρεσιών ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις Γραφείων Διασύνδεσης στις οποίες καταγράφηκε μηδενική χρηματοδότηση (11%). Σχετικό είναι το Γράφημα 7 παρακάτω:



Γράφημα 7: Πηγές χρηματοδότησης Γραφείων Διασύνδεσης

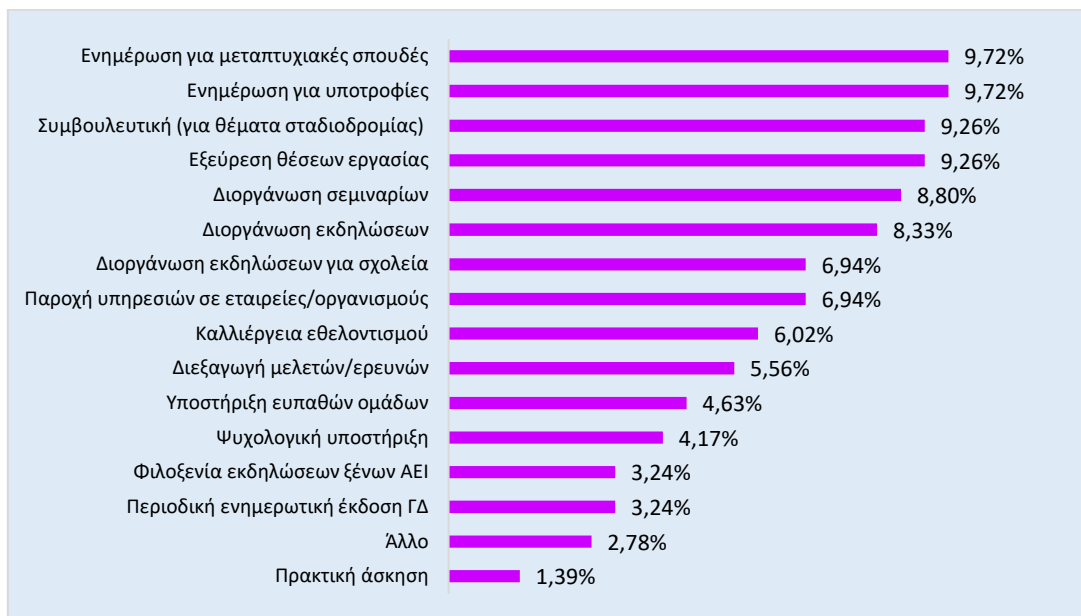
Ός προς το ετήσιο ύψος χρηματοδότησης των Γραφείων Διασύνδεσης, ποσοστό 19% αυτών (4) δεν απάντησαν ή σημείωσαν πως δεν το γνωρίζουν. Ποσοστό 29% (6) των Γραφείων Διασύνδεσης δήλωσαν μηδενική χρηματοδότηση, κάτι που όμως έρχεται σε αντίθεση με το προηγούμενο εύρημα σύμφωνα με το οποίο μόνο 3 Γραφεία Διασύνδεσης δήλωσαν ότι δεν λαμβάνουν καμία χρηματοδότηση. Ίσως αυτό σημαίνει, ότι ειδικά για τη συγκεκριμένη χρονιά η χρηματοδότηση είναι μηδενική (αν και συνήθως υπάρχουν συγκεκριμένες πηγές χρηματοδότησης). Αντίστοιχα, ποσοστό 29% των Γραφείων Διασύνδεσης (συνολικά 6) δήλωσε πως το ετήσιο ύψος χρηματοδότησης κυμαίνεται από €30.000 ως €60.000. Μικρότερη χρηματοδότηση της τάξης των €10.000 λαμβάνει το 14% των Γραφείων Διασύνδεσης (3), ενώ χρηματοδότηση από €10.000 ως €30.000 ή/και άνω των €60.000 λαμβάνει 1 και 1 Γραφείο Διασύνδεσης αντίστοιχα (συνολικά 10%).



Γράφημα 8: Ετήσιο ύψος χρηματοδότησης Γραφείων Διασύνδεσης από υφιστάμενες πηγές

Οι δραστηριότητες των Γραφείων Διασύνδεσης, όπως αυτές αποτυπώνονται στο γράφημα 10 παρουσιάζουν σχετική ποικιλία. Οι συχνότερες είναι οι ενημερώσεις για μεταπτυχιακές σπουδές και υποτροφίες (9,72%), η συμβουλευτική (για θέματα σταδιοδρομίας) (9,26%), η

εξεύρεση θέσεων εργασίας (9,26%), η διοργάνωση σεμιναρίων (8,8%) και εκδηλώσεων (8,33%) και ειδικών εκδηλώσεων για σχολεία (6,94%). Λιγότερο συχνές είναι η φιλοξενία εκδηλώσεων τρίτων (3,24%), η περιοδική ενημερωτική έκδοση (3,24%), η πρακτική άσκηση (1,39%) και άλλες (2,78%) όπως για παράδειγμα οι δράσεις mentoring ή επιχειρηματικότητας και καινοτομίας. Σχετικό είναι το παρακάτω Γράφημα:



Γράφημα 9: Δραστηριότητες Γραφείων Διασύνδεσης

Αξίζει τέλος να αναφερθούν ορισμένα στοιχεία για τα Γραφεία Διασύνδεσης των Ιδρυμάτων, όπως αυτά προκύπτουν σύμφωνα με δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΕΣΠ και απεικονίζονται στο ακόλουθο Γράφημα.



Γράφημα 10: Στοιχεία Γραφείων Διασύνδεσης (ΟΠΕΣΠ) για την τριετία 2015-2018

Τα Γραφεία Διασύνδεσης αναφέρουν την ανάγκη για την ποσοτική και ποιοτική επάρκεια του προσωπικού, τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση, την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων διασυνδεδεμένων με τους παραγωγικούς φορείς της χώρας ή άλλα πληροφοριακά συστήματα (π.χ. Εργάνη) και τον επαναπροσδιορισμό της δομής και της λειτουργίας τους στο πλαίσιο ενός βελτιωμένου οριζόντιου συντονισμού.

Τέλος, κάποια από αυτά προτείνουν χρηματοδότηση για:

- τη βελτίωση και τη διεύρυνση της συμβουλευτικής σε φοιτητές και αποφοίτους
- τη διοργάνωση ημερών σταδιοδρομίας και εκδηλώσεων στις οποίες μπορεί να παρουσιάζονται αποτελέσματα των ερευνών απορρόφησης αποφοίτων
- τον εμπλουτισμό των συνεργασιών με τις επιχειρήσεις
- την ενδυνάμωση του θεσμού των μετόρων και την δημιουργία σχετικής βάσης δεδομένων
- την καλύτερη προβολή των δραστηριοτήτων τους (δημιουργία video, αξιοποίηση ΜΚΔ)
- την εκπόνηση μελετών
- τη δημιουργία βάσης υποτροφιών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε οριζόντιο επίπεδο
- την παροχή ολοκληρωμένης ενημέρωσης για θέματα σπουδών σε μαθητές λυκείου και υποψήφιους φοιτητές
- την ανάπτυξη της προσωπικότητας των φοιτητών και της διαρκούς τους επιμόρφωσης προκειμένου να είναι σε θέση να χαράσσουν στρατηγική και πορεία σταδιοδρομίας αλλά και να είναι έτοιμοι για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας

την υποστήριξη δράσεων για την καλλιέργεια της επιχειρηματικής κουλτούρας όχι μόνο των φοιτητών αλλά και των μαθητών (στα σχολεία) (π.χ. μέσω εργαστηρίων), την ανάπτυξη τοπικού και διεθνούς δικτύου μετόρων, την ανάπτυξη/βελτίωση/επικαιροποίηση σχετικού εκπαιδευτικού υλικού για την επιχειρηματικότητα και την συνδιοργάνωση διαγωνισμών επιχειρηματικότητας.

Μελέτες αποφοίτων

Από το σύνολο των Γραφείων Διασύνδεσης που έλαβαν μέρος στην έρευνα, 13 από αυτά απέστειλαν μελέτες απορρόφησης αποφοίτων. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι κατά το παρελθόν υπήρξε μια κοινή προσπάθεια έρευνας αποφοίτων (1998-2000) σε 18 πανεπιστήμια της χώρας. Η προσπάθεια αυτή υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της Οριζόντιας Δράσης Υποστήριξης των Γραφείων Διασύνδεσης, η οποία συγχρηματοδοτήθηκε από ευρωπαϊκούς (75%) και εθνικούς πόρους (25%) και η οποία προσδιόρισε το μεθοδολογικό πλαίσιο εκπόνησής της (δείγμα, ερωτηματολόγιο, εννοιολογικό πλαίσιο-οδηγός ερωτηματολογίου).

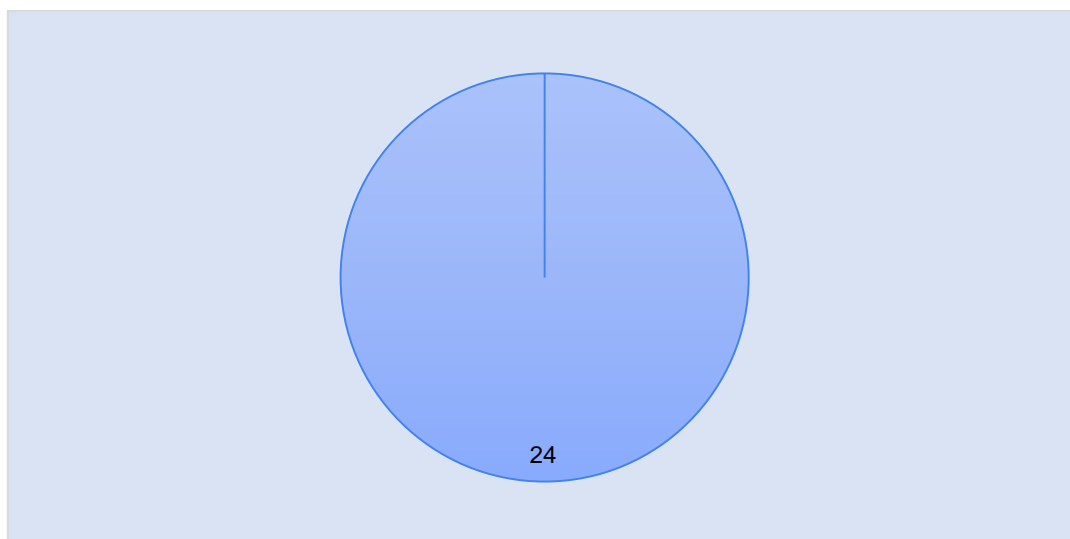
Ορισμένα συμπεράσματα τα οποία μπορούν να εξαχθούν από την επισκόπηση των επιμέρους μελετών που απέστειλαν τα Γραφεία Διασύνδεσης είναι τα παρακάτω:

1. Διεξάγονται με τη χρήση ερωτηματολογίου το οποίο είτε αποστέλλεται ηλεκτρονικά στους συμμετέχοντες είτε λιγότερο συχνά ταχυδρομικά. Σε κάποιες περιπτώσεις διεξάγονται τηλεφωνικές συνεντεύξεις (με βάση το ερωτηματολόγιο αυτό). Σπάνια χρησιμοποιείται ειδικά διαμορφωμένη διαδικτυακή πλατφόρμα.

2. Προσδιορίζεται συγκεκριμένο δείγμα αποφοίτων επί των οποίου γίνεται η έρευνα. Αυτό σε ορισμένες περιπτώσεις προκύπτει με βάση τις οδηγίες της οριζόντιας δράσης.
3. Το ποσοστό ανταπόκρισης των αποφοίτων στις έρευνες παρουσιάζει μεγάλο εύρος διακύμανσης από 17% ως 100%.
4. Τα δεδομένα που συλλέγονται αφορούν α) δημογραφικά στοιχεία του απόφοιτου, β) την οικονομική και κοινωνική κατάσταση του ιδίου και της οικογένειάς του, γ) την εκπαίδευση (π.χ. χρόνος περάτωσης σπουδών, συμμετοχή σε δραστηριότητες) και το επίπεδο ικανοποίησης από τις σπουδές του (π.χ. πρόγραμμα σπουδών, υποδομές), δ) στοιχεία τωρινής κατάστασης (περαιτέρω σπουδές, θητεία, μη ενεργοποίηση) ή απασχόλησης (τομέας απασχόλησης, προσωπικό, καθεστώς απασχόλησης, μισθολογική κλάση), ε) στοιχεία πρώτης απασχόλησης (π.χ. χρόνος, τρόπος εξεύρεσης, συμβολή της πρακτικής άσκησης) ή/και συνολικής προϋπηρεσίας, στ) συσχέτιση απασχόλησης και αντικειμένου σπουδών, ζ) ικανοποίηση από την εργασία, η) δεξιότητες που απέκτησε κατά τη διάρκεια των σπουδών του και το βαθμό που τις αξιοποιεί στην εργασία του, η) τους λόγους για τους οποίους κάποιος μπορεί να είναι άνεργος, θ) πιθανά προβλήματα που αντιμετωπίζουν όσοι ασκούν ελευθέρια επαγγέλματα.
5. Ενδέχεται να περιλαμβάνονται σχόλια αποφοίτων και συμπεράσματα που προκύπτουν από τη συγκριτική αξιολόγηση με παρελθούσες σχετικές μελέτες.
6. Η ανάλυση των δεδομένων περιλαμβάνει κυρίως τη χρήση μεθόδων περιγραφικής στατιστικής και λιγότερο μεθόδων επαγωγικής στατιστικής.
7. Δεν υπάρχει συστηματικότητα στην εκπόνηση μελετών απορρόφησης αποφοίτων.
8. Η οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων μπορεί να βελτιωθεί.
9. Χρειάζεται επικαιροποίηση και τυποποίηση του μεθοδολογικού πλαισίου, σύμφωνα με τις διεθνείς εξελίξεις, τις οδηγίες της ΕΘΑΕ και τις απαιτήσεις σε δεδομένα που δημιουργεί η ανάγκη διασφάλισης ποιότητας στα ιδρύματα. Αυτό θα υποστηρίξει περαιτέρω τα ιδρύματα στη στοχοθεσία και τη λήψη αποφάσεων που μπορεί να επηρεάζει το σχεδιασμό και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, τις παρεχόμενες υπηρεσίες συμβουλευτικής, σχεδιασμού και διαχείρισης σταδιοδρομίας, τις ευκαιρίες απόκτησης βασικής εργασιακής εμπειρίας των φοιτητών και τις δεξιότητες που θα πρέπει να έχουν για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις απαιτήσεις της σύγχρονης και παγκοσμιοποιημένης αγοράς εργασίας.

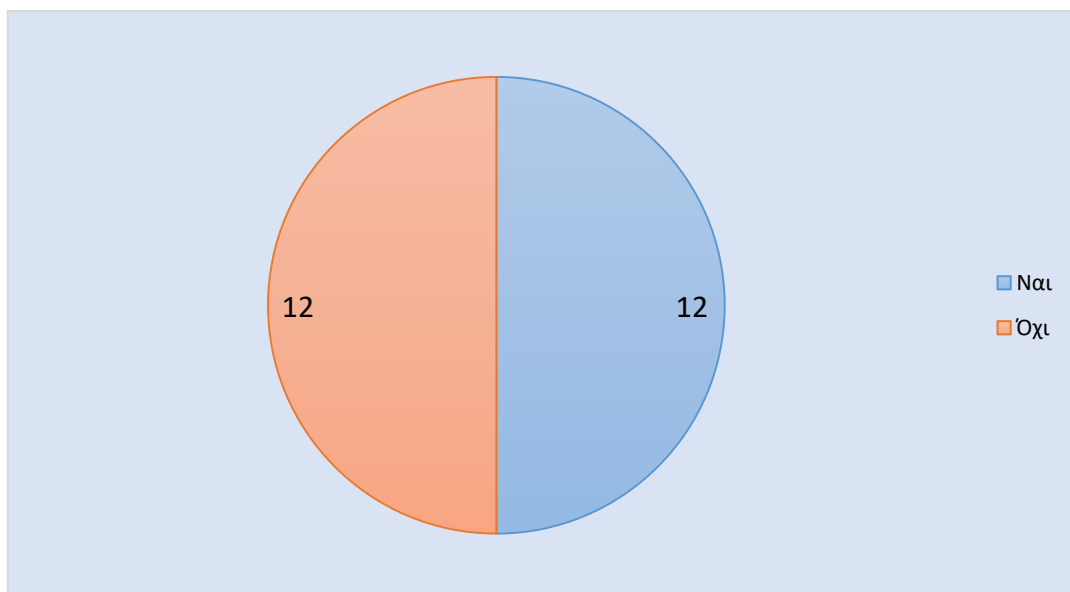
4. Παρουσίαση Αποτελεσμάτων: Γραφεία Πρακτικής Άσκησης

Όλα τα ιδρύματα που απέστειλαν τις απαντήσεις τους διαθέτουν Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (24) σε λειτουργία (Γράφημα 11).



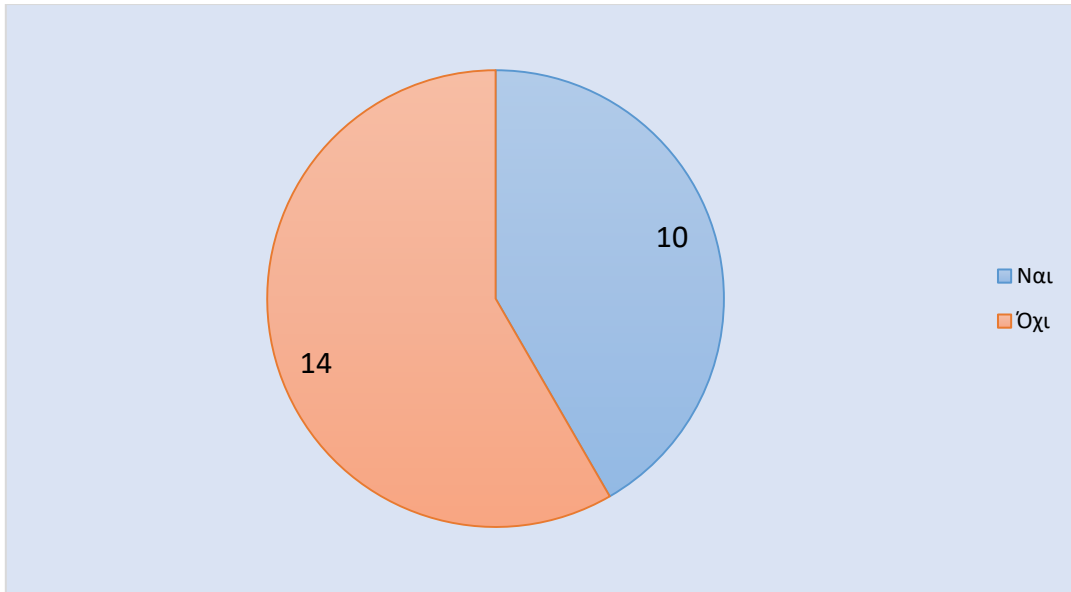
Γράφημα 11: Υφιστάμενα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης σε λειτουργία

Σε ποσοστό 50% (δηλαδή σε 12 ιδρύματα) υπάρχει εσωτερικό κανονιστικό πλαίσιο το οποίο ρυθμίζει τη λειτουργία του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης του Ιδρύματος (Γράφημα 12).



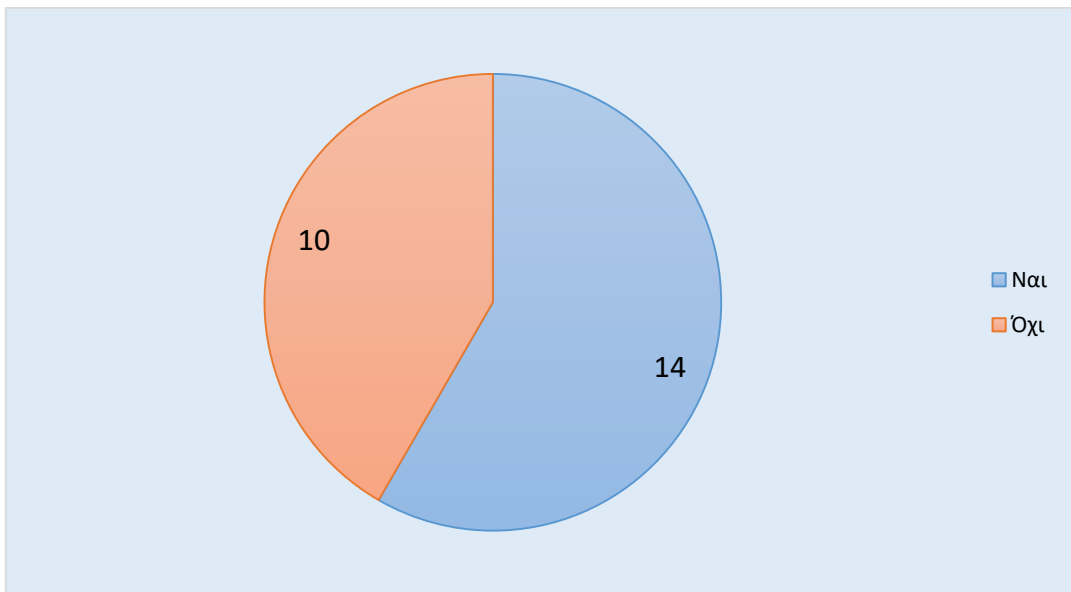
Γράφημα 12: Λειτουργία εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου Γραφείων Πρακτικής Άσκησης

Τα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης συμπεριλαμβάνονται στη διοικητική διάρθρωση των ΑΕΙ σε ποσοστό 41,7% (10 ιδρύματα στα 24), όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 13.



Γράφημα 13: Ένταξη Γραφείων Πρακτικής Άσκησης στη διοικητική διάρθρωση των ΑΕΙ

Στην ερώτηση για το υπάρχει στα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης πληροφοριακό σύστημα σε λειτουργία, υπήρξε θετική απάντηση από 14 ιδρύματα (58,33%) όπως απεικονίζεται στο ακόλουθο γράφημα 14:

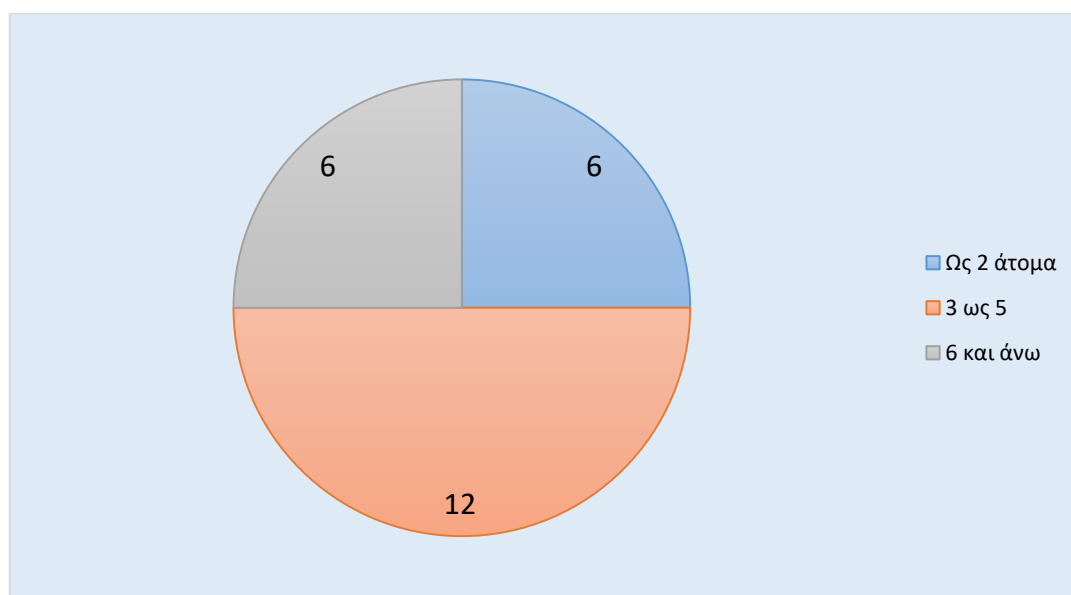


Γράφημα 14: Λειτουργία πληροφοριακού συστήματος Γραφείων Πρακτικής Άσκησης

Τα πληροφοριακά συστήματα των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης απευθύνονται στους φοιτητές, τους επιστημονικούς υπεύθυνους, τους φορείς υποδοχής και τους διαχειριστές του έργου, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις παρέχεται διασύνδεση με το σύστημα κεντρικής υποστήριξης φοιτητών για την πρακτική άσκηση «ΑΤΛΑΣ» και το «ΟΠΣ». Το εύρος των προσφερόμενων δυνατοτήτων ενδέχεται να ποικίλει μεταξύ των ιδρυμάτων. Για παράδειγμα, οι φοιτητές μπορούν να ενημερώνονται για τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης, τις προθεσμίες, τις διαθέσιμες θέσεις για πρακτική άσκηση, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση και τα σχετικά δικαιολογητικά και να εκδηλώνουν ενδιαφέρον για κάποια θέση πρακτικής, να πληροφορούνται για την αποδοχή/μη αποδοχή τους από κάποιο

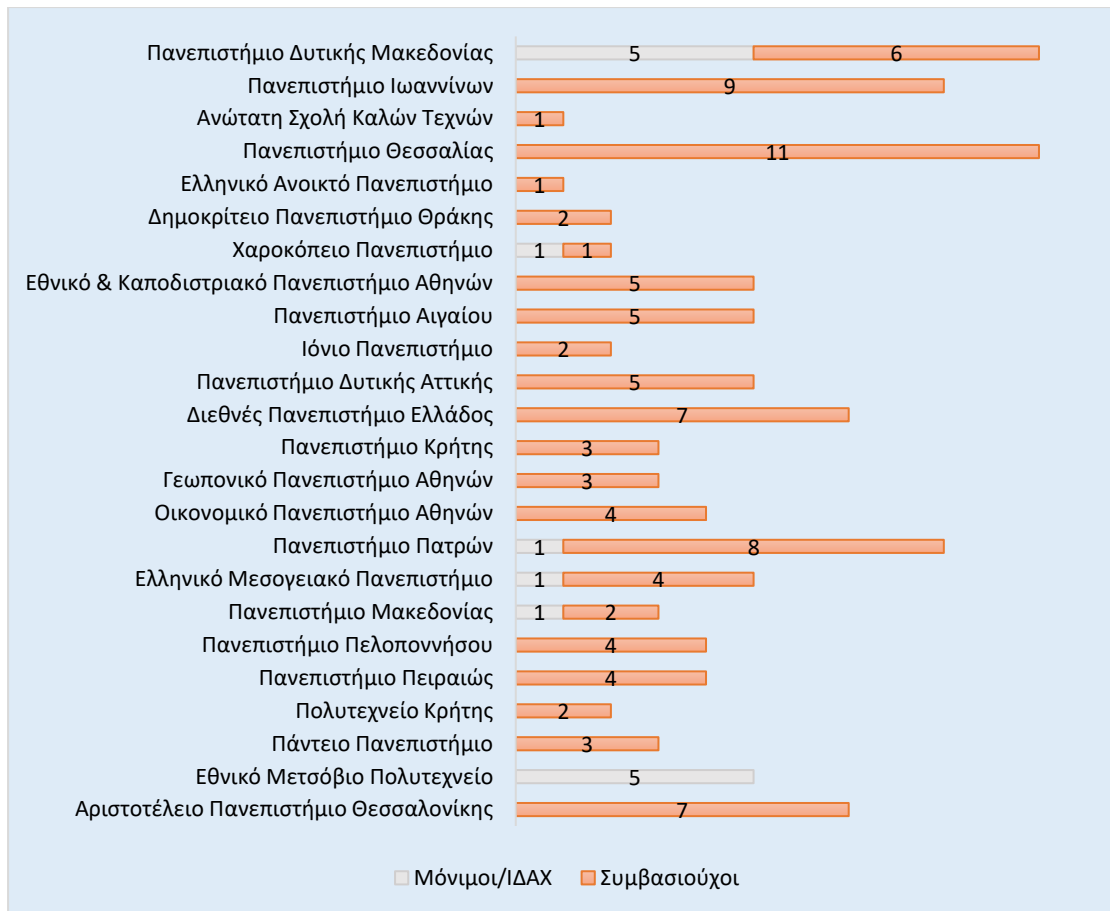
φορέα υποδοχής και να συμπληρώνουν τα σχετικά έγγραφα (π.χ. απογραφικά δελτία εισόδου/εξόδου, αξιολογήσεις). Οι φορείς υποδοχής μπορούν να αναρτούν σε κάθε περίοδο πρακτικής άσκησης τις διαθέσιμες θέσεις πρακτικής, να βλέπουν βιογραφικά, να καλούν σε συνέντευξη, να αποδέχονται ή όχι τους φοιτητές, να παραλαμβάνουν συμβάσεις και σχετικά έντυπα της διαδικασίας και να αξιολογούν τους φοιτητές και το γραφείο πρακτικής άσκησης. Οι επιστημονικοί υπεύθυνοι μπορούν να γνωρίζουν το πλήθος των φοιτητών που δήλωσαν και πραγματοποίησαν την πρακτική τους και να καταχωρούν βαθμολογία. Τέλος, οι διαχειριστές και τα διοικητικά στελέχη του έργου μέσω του πληροφοριακού συστήματος είναι σε θέση με αυτοματοποιημένο τρόπο να παραλαμβάνουν τις αναλυτικές περιοδικές δηλώσεις εισφορών των φοιτητών που κάνουν πρακτική άσκηση, να έχουν πρόσβαση σε στατιστικά στοιχεία που απαιτεί η διαχειριστική αρχή του ΕΣΠΑ αλλά και δεδομένα για το ενδιαφέρον των φοιτητών σε θέσεις εργασίας ανά κλάδο και φορέα.

Ως προς τη στελέχωση των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης από την έρευνα προέκυψε πως το 50% ποσοστό αυτών (12) λειτουργεί με 3 έως 5 άτομα ενώ το υπόλοιπο 50% κατανέμεται σε δύο ίσα ποσοστά (δηλαδή 25%) γραφείων που λειτουργούν με προσωπικό 2 ή 6 ατόμων και άνω. Σχετικό είναι το γράφημα που ακολουθεί (Γράφημα 15):



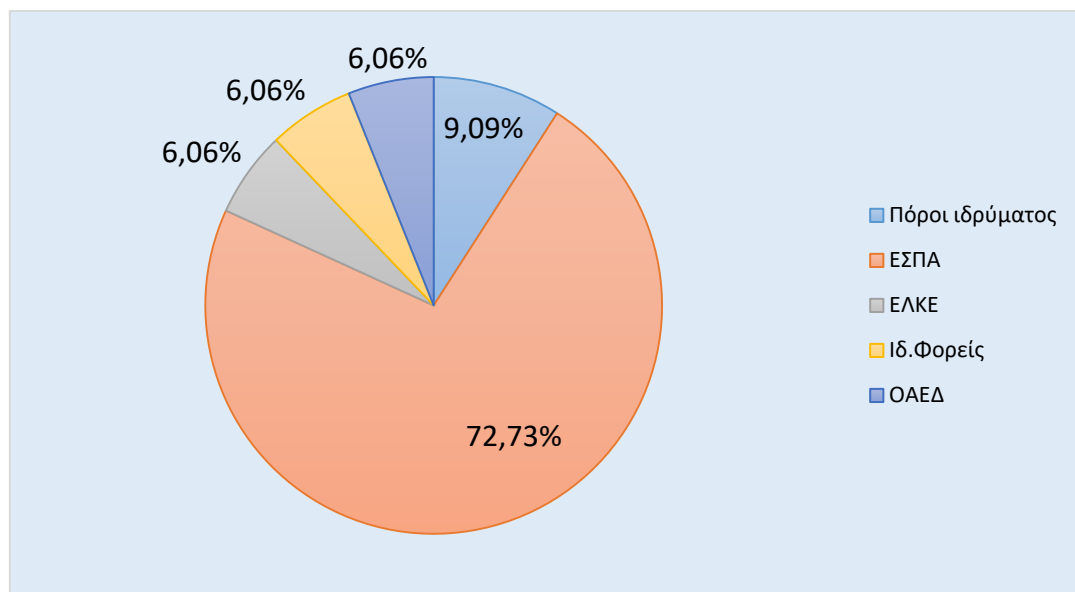
Γράφημα 15: Στελέχωση Γραφείων Πρακτικής Άσκησης των ΑΕΙ

Το ακόλουθο γράφημα (Γράφημα 16) συμπληρώνει την εικόνα της στελέχωσης των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης αφού παρουσιάζει ανά ίδρυμα το πλήθος και την μορφή απασχόλησης του προσωπικού. Συνολικά, στα 24 Γραφεία Διασύνδεσης απασχολούνται 113 άτομα. Από αυτά, τα 14 άτομα εργάζονται ως μόνιμοι/ΙΔΑΧ (12,4%) και τα υπόλοιπα 99 άτομα ως συμβασιούχοι (87,6%).



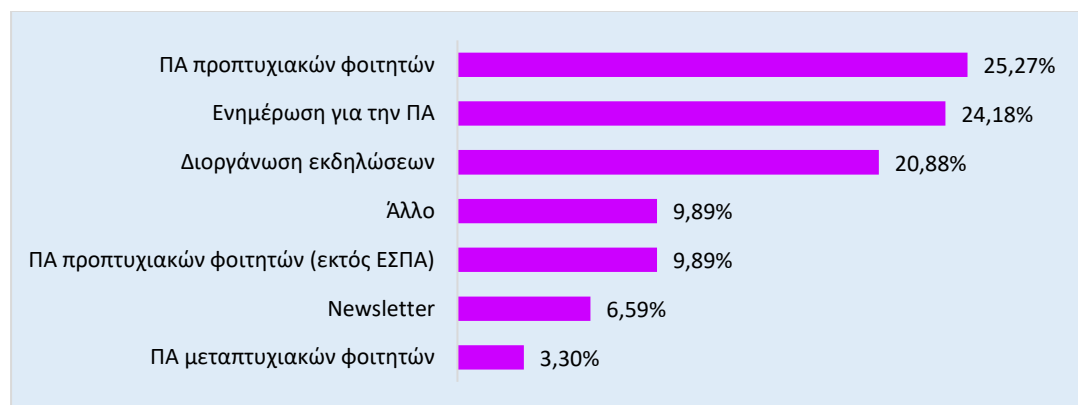
Γράφημα 16: Πλήθος & μορφή απασχόλησης προσωπικού ΓΠΑ

Η χρηματοδότηση των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης γίνεται κυρίως μέσω ΕΣΠΑ (72,73%). Οι άλλες πηγές χρηματοδότησης είναι οι πόροι του ιδρύματος (9,09%), οι ιδιωτικοί φορείς (6,06%), ο ΕΛΚΕ (6,06%) και ο ΟΑΕΔ (6,06%). Σχετικό είναι το Γράφημα 17 παρακάτω:



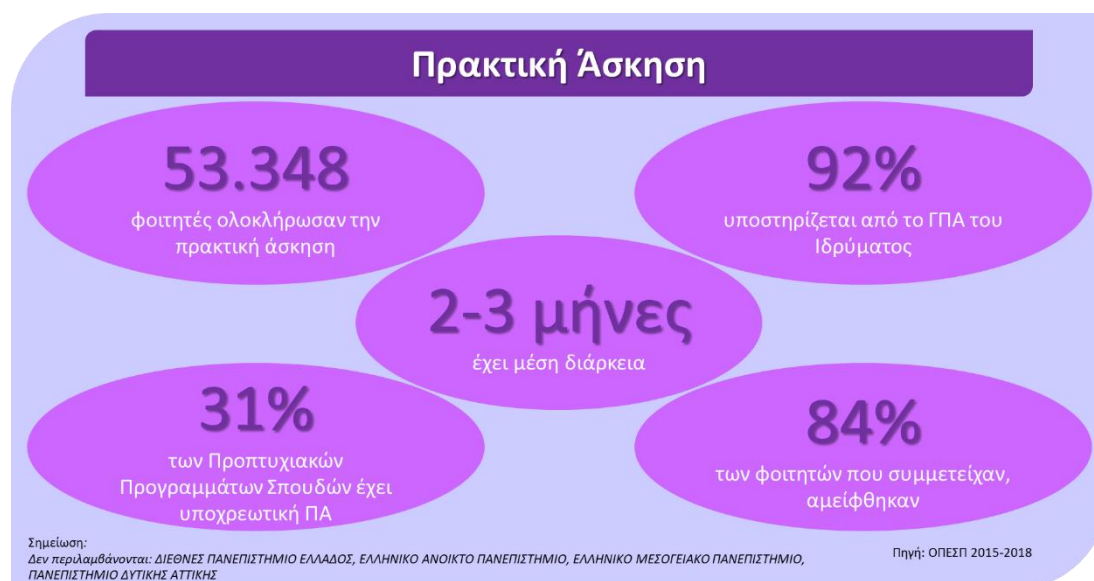
Γράφημα 17: Πηγές χρηματοδότησης Γραφείων Πρακτικής Άσκησης

Τα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης είναι υπεύθυνα κυρίως για την πρακτική άσκηση προπτυχιακών φοιτητών μέσω ΕΣΠΑ (25,27%). Οι δραστηριότητες τους περιλαμβάνουν ακόμη την ενημέρωση για την πρακτική άσκηση (24,18%), τη διοργάνωση εκδηλώσεων (20,88%), διαχειριστικές ενέργειες και την παραγωγή μελετών με βάση στατιστικά στοιχεία από την πρακτική άσκηση (9,89%), την πρακτική άσκηση εκτός ΕΣΠΑ (9,89%), την περιοδική έκδοση (6,59%) αλλά και την πρακτική άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών (3,3%). Σχετικό είναι το Γράφημα 18.



Γράφημα 18: Δραστηριότητες Γραφείων Πρακτικής Άσκησης

Αξίζει τέλος να αναφερθούν ορισμένα δεδομένα για τα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης των Ιδρυμάτων όπως αυτά προκύπτουν σύμφωνα με δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΕΣΠ και απεικονίζονται στο ακόλουθο Γράφημα.



Γράφημα 19: Στοιχεία Γραφείων Πρακτικής Άσκησης (ΟΠΕΣΠ) για την τριετία 2015-2018

Από τις τακτικές συναντήσεις των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης έχει αναγνωριστεί και διαπιστωθεί η δυναμική του θεσμού σε ακαδημαϊκό και διαχειριστικό επίπεδο, η θέληση για συνέργεια και συντονισμό των Ιδρυμάτων, η ανάγκη για έναν κοινό τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της πρακτικής άσκησης, η ανάγκη για συνεχή βελτίωση της διαδικασίας, η ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης και της Διαχειριστικής Αρχής, η ύπαρξη κοινών θεσμικών και διαχειριστικών προβλημάτων που χρήζουν επίλυσης, η ανάγκη ενός οργάνου το οποίο θα επικοινωνεί με τη Διαχειριστική Αρχή και το Υπουργείο

Παιδείας και Θρησκευμάτων για διευθέτηση ζωτικών ακαδημαϊκών αλλά και διαχειριστικών ζητημάτων, η ανάγκη ύπαρξης επιτροπών από μέλη του Δικτύου των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης για την κατάθεση προτάσεων σε επίπεδο ακαδημαϊκής οργάνωσης και θεσμικής κατοχύρωσης και η αποφυγή φαινομένων ελλιπούς ενημέρωσης ορισμένων Γραφείων Πρακτικής Άσκησης για ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος.

Κατά συνέπεια, τα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης ζητούν να υπάρξει χρηματοδότηση για την υλοποίηση οριζόντιας δράσης, η οποία θα περιλαμβάνει τη δημιουργία κεντρικού γραφείου συντονισμού για την υποστήριξη της πρακτικής άσκησης, την εκπόνηση μελετών, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών από την οργάνωση και τη λειτουργία της πρακτικής άσκησης και την προώθηση χρήσης κοινών εργαλείων και εφαρμογών, την επιμόρφωση του προσωπικού, την διάχυση των αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης τόσο στην ακαδημαϊκή όσο και στην επιχειρηματική κοινότητα, την καταγραφή και μελέτη της οργάνωσης της πρακτικής άσκησης σε ομοειδή Τμήματα, τη νομοθετική κατοχύρωση της πρακτικής άσκησης, την ανάπτυξη πρότυπου οδηγού για την πρακτική άσκηση και τη σύνδεση της πρακτικής άσκησης με ανάλογες δράσεις της επιχειρηματικής κοινότητας. Προτείνεται ακόμη να υπάρξει εκπαίδευση των υπευθύνων πρακτικής άσκησης στους φορείς υποδοχής και η θεσμοθέτηση ενός εθνικού ταμείου για την πρακτική άσκηση, το οποίο θα μπορεί να διαχειρίζεται τη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων αλλά και ιδιωτικών φορέων προκειμένου να διασφαλίζεται η όσο το δυνατό μεγαλύτερη συμμετοχή φοιτητών στον θεσμό.

Τονίζεται ακόμη η ανάγκη αύξησης της χρηματοδότησης και στελέχωσης των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης, ανάπτυξης/επέκτασης/διασύνδεσης των πληροφοριακών συστημάτων (π.χ. ιδρυμάτων με γεωγραφική διασπορά λόγω συγχωνεύσεων), απλοποίησης διαδικασιών και μείωσης της γραφειοκρατίας, της πιθανής ένταξης στο θεσμό των μεταπτυχιακών φοιτητών και μελέτης του θέματος της υποχρεωτικότητάς της.

Παράλληλα κρίνεται αναγκαία η παροχή περισσότερων κινήτρων για τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής των φοιτητών στην πρακτική άσκηση και της διάρκειάς της αλλά και την εύρεση περισσότερων θέσεων πρακτικής άσκησης μέσω π.χ. προσέλκυσης νέων φορέων υποδοχής. Ακόμη, υπογραμμίζεται η σημασία της θεσμικής κάλυψης της πρακτικής άσκησης, κατάρτισης ετήσιου προγραμματισμού και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της.

5. Συμπεράσματα- Προτάσεις

Τα Γραφεία Διασύνδεσης θα πρέπει:

1. Να τυποποιήσουν την παροχή υπηρεσιών και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων ώστε να επιτυγχάνεται η στρατηγική σύνδεσης σπουδών και αγοράς εργασίας α) σε Ιδρυματικό επίπεδο β) σε εθνικό επίπεδο
2. Να αναπτυχθούν κοινά εργαλεία πληροφορικής ώστε να γίνεται εφικτή η συστηματική μέτρηση, παρακολούθηση και αποτίμηση των δραστηριοτήτων τους και να τροφοδοτείται η στρατηγική και επιχειρησιακή στοχοθεσία.
3. Να εφαρμόζουν διαδικασίες ιχνηλάτησης φοιτητών και αποφοίτων βάσει ενός εθνικού συστήματος, το οποίο θα σχεδιαστεί σε συνεργασία με την ΕΘΑΑΕ.
4. Να ενταχτούν άμεσα στα οργανογράμματα και οργανισμούς των υπηρεσιών των Ιδρυμάτων και να στελεχωθούν με κατάλληλο διοικητικό προσωπικό.
5. Να συγκροτηθεί και οργανωθεί εθνικό δίκτυο των Γραφείων Διασύνδεσης των ΑΕΙ, ώστε να επικοινωνείται αποτελεσματικά η πληροφορία και οι καλές πρακτικές.

6. Να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ κεντρική δράση υπό την ευθύνη της ΕΘΑΑΕ για την οργάνωση του μηχανισμού ιχνηλάτησης, την σύνταξη και παρακολούθηση της στρατηγικής σύνδεσης σπουδών και αγοράς εργασίας.

Η πρακτική άσκηση:

1. Έχει τα στοιχεία μιας πιο τυποποιημένης δράσης, καθώς διέπεται από ένα κοινό κανονιστικό πλαίσιο, και παρακολουθείται με έναν συστηματικό τρόπο, ο οποίος προκύπτει από την εφαρμογή των επιμέρους κανόνων. Σημαντικό ρόλο στην εικόνα αυτή παίζει και η λειτουργία του δικτύου των Γραφείων Πρακτικής Άσκησης.
2. Το πρόβλημα εντοπίζεται στις ανάγκες υψηλής χρηματοδότησης, η οποία μπορεί να υπολογίζεται από την εφαρμογή αλγορίθμων και όχι από τις επιμέρους εκτιμήσεις των Ιδρυμάτων. Το θέμα αυτό, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και σε συνδυασμό με την αξιοποίηση και πρόσθετων ή εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης. Ιδιαίτερη διάσταση λαμβάνει το θέμα αυτό, για τις περιπτώσεις των Ιδρυμάτων που απορρόφησαν ΤΕΙ, των οποίων η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική και η δαπάνη καλύπτεται και από κεφάλαια του ΟΑΕΔ.



Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

